Zdobywcy Świata

ISLANDZKI SURVIVAL KIT

CZĘŚĆ IX

Małgorzata Morawska
www.zdobywcyswiata.com

SPIS TREŚCI

Potrawy cz. 2 - słownictwo ..... strona 3

Lodowce ..... strona 4

Pogoda – Veður ..... strona 6

POTRAWY CZ. 2
SŁOWNICTWO

Eggjaréttir - potrawy z jaj

egg - jajko

eggjahræra - jajecznica

eggjakaka - omlet

harðsoðið egg - jajko na twardo

steikt egg - jajko sadzone

egg og beikon - jajko z bekonem

Ýmsir réttir – Różne dania

franskar kartöflur - frytki

hafragrautur - owsianka

hrísgrjón - ryż

kartöflur - ziemniaki

pönnukökur - naleśniki

salat - sałatka

Lodowce

Islandia znana jest jako kraina lodu i ognia. Pochylmy się dziś nad jej chłodnym obliczem. Ok 10% wyspy pokryta jest lodem. W języku islandzkim słowo „lodowiec" to **jökull.** Często spotkamy je w nazwach własnych lodowców.

Największe islandzkie lodowce to:

Vatnajökull – największy lodowiec Islandii i jeden z największych w Europie (południowo-wschodnia Islandia)

Langjökull – „Długi Lodowiec", drugi pod względem wielkości, popularny turystycznie (zachodnia część wyżyny islandzkiej)

Hofsjökull – trzeci co do wielkości, położony w centralnej części wyspy

Mýrdalsjökull – lodowiec pokrywający wulkan Katla (południowa Islandia)

Drangajökull – jedyny lodowiec w regionie Fiordów Zachodnich

Eyjafjallajökull – słynny lodowiec pokrywający wulkan, którego erupcja miała miejsce w 2010 roku.

Większość lodowców znajduje się w południowej części wyspy, tworząc charakterystyczny łuk od półwyspu Snæfellsnes na zachodzie aż po Vatnajökull na południowym wschodzie.

Podstawowe słownictwo

Jökull – lodowiec
Jökulsárlón – laguna lodowcowa
Ís – lód
Hvíld – spoczynek (często w kontekście topnienia)
Sjávarborð – poziom morza

Pogoda – Veður

Podczas wyjazdu na Islandię, w trakcie planowania trekkingu i zwiedzania, niesamowitą rolę odgrywa pogoda i właściwe przygotowanie się do warunków pogodowych panujących na trasach i drogach. W tej części poznamy zatem podstawowe zwroty dotyczące opisu pogody.

Pogoda – Veður

veðurspá [vedyrspau] - prognoza pogody

Hver er veðurspáin fyrir helgina? [kver er vedyrspauin fyrir helgina] - Jaka jest prognoza pogody na weekend?

gott veður [got vedyr] - ładna pogoda

slæmt veður [slaimt vedyr] - brzydka pogoda

Sólin skín [soulin skin] - świeci słońce

Það rignir [thath rignir] - pada deszcz

Það snjóar [thath snjuar] - pada śnieg

Það haglar [thath haglar] - pada grad

Það er skýjað [thath er skijath] - jest pochmurno

Það er hlýtt [thath er kljit] - jest ciepło

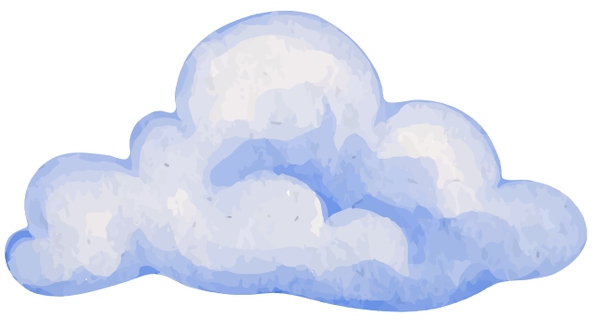

Það er heitt [thath er hejt] - jest gorąco

Það er kalt [thath er kalt] - jest zimno

Það er mikill vindur [thath er mikil vindyr] - wieje silny wiatr

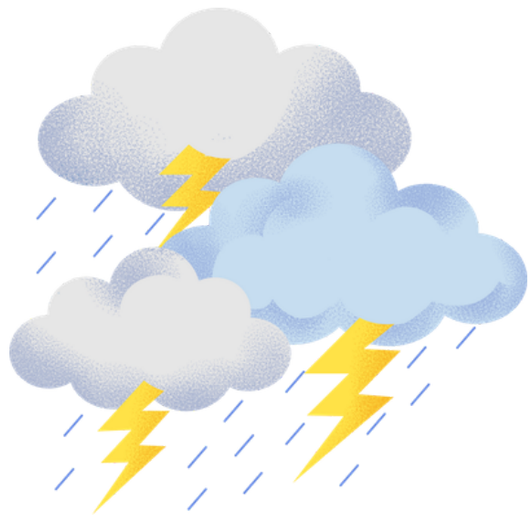

Það er hvasst [thath er kvast] - jest wietrznie

Það er stormur [thath er stormyr] - jest burza

Það þrumar [thath thrumar] - grzmi

Það er þrumuveður [thath er thrumuvedyr] - jest burza z piorunami

Pogoda – Veður

Það er snjóstormur [thath er snjustormyr] - jest burza śnieżna

Dlaczego w opisie pogody często używamy „það"?
W języku islandzkim það dosłownie znaczy: to / ono / to coś. Jednak w opisie pogody pełni funkcję tzw. podmiotu formalnego (czyli „sztucznego" podmiotu). Podobnie jak w języku angielskim, zdanie w języku islandzkim musi mieć podmiot (islandzkie **það** działa tu podobnie jak angielskie **it**).

Kiedy używamy „það"?
Używamy go przy:

Opisie pogodzie:
- Það rignir – pada deszcz
- Það snjóar – pada śnieg
- Það er kalt – jest zimno
- Það er rok – jest silny wiatr

Opisie warunków ogólnych:
- Það er dimmt – jest ciemno
- Það er seint – jest późno
- Það er hættulegt – jest niebezpiecznie

CIEKAWOSTKA

W naszych tekstach pojawiły się 2 określenia wiatru: vindur i rok. Oba słowa oznaczają wiatr, ale uwaga!

vindur to wiatr ogólnie, neutralne podstawowe określenie

rok oznacza mocny, porywisty, nieprzyjemny wiatr

Przećwiczmy słownictwo związane z pogodą. **Tu** znajdziesz ćwiczenie.

Zdobywcy Świata

Dziękuję za dziewiąte spotkanie!

Do zobaczenia za tydzień!

Małgorzata Morawska

www.zdobywcyswiata.com